

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Veroniky Burianové a soudců Mgr. Aleše Smetanky a Mgr. Jana Šmakala ve věci

žalobce: **L. M.**
t. č. Věznice Ostrov, Vykmanov 22, 363 01 Ostrov nad Ohří
zastoupen Mgr. Hanou Havelkovou, advokátkou
sídlem Jaltská 989/7, 360 01 Karlovy Vary

proti
žalované: **Vězeňská služba ČR, Věznice Ostrov**
sídlem Vykmanov 22, 363 01 Ostrov nad Ohří

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 7. 2024, č. j. VS-136893-5/ČJ-2024-800730,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 3. 7. 2024, č. j. VS-136893-5/ČJ-2024-800730, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 8 228 Kč k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Hany Havelkové, advokátky, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

1. Žalobce se žalobou ze dne 21. 8. 2024, doručenou Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) dne 23. 8. 2024, domáhal zrušení rozhodnutí žalované (jednající zástupcem vedoucího OVVaT) ze dne 3. 7. 2024, č. j. VS-136893-5/ČJ-2024-800730 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž byla zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí žalované (jednající speciálním pedagogem POZvV) ze dne 28. 6. 2024, č. j. VS-136893-2/ČJ-2024-800730 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci dle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVTOS“), uložen nepodmíněný kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 14 dnů, s výjimkou doby stanovené pro plnění určených úkolů programu zacházení. Dle prvostupňového rozhodnutí žalobce spáchal kázeňský přestupek tím, že porušil zákaz konzumovat jiné návykové látky podle § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS, neboť dne 11. 6. 2024 v dopoledních hodinách byl pozitivně testován na přítomnost metamfetaminu v moči, přičemž výsledek testu byl následně potvrzen konfirmací v Nemocnici Sokolov.

II. *Žaloba*

3. Žalobce ve své žalobě žádal o přezkum napadeného rozhodnutí. Připustil, že byl dne 11. 6. 2024 pozitivně testován, ovšem namítal, že nic zakázaného neužil ani neužívá. Rovněž připustil, že vzorek byl odeslán na konfirmaci, která rovněž přítomnost metamfetaminu potvrdila. Nedokáže si to vysvětlit. Podle žalobce muselo dojít ke kontaminaci jídla, pití nebo k záměně jeho biologického vzorku. Okamžitě psal řediteli o zadržení jeho biologického vzorku kvůli rozboru DNA, ovšem to mu bylo znemožněno s tím, že věznice toto nedělá. Žalobce ale na takový rozbor nemá peníze. Z toho dovozuje, že mu nebylo umožněno prokázat jeho nevinu. Žalobce namítal, že žalovaná věznice nevedla dokazování k tomu, zda žalobce skutečně návykovou látku užil a zda si to zavinil sám. Žalobce si není užití návykové látky vědom. Žalobce rovněž uvedl, že v průběhu kázeňského řízení poukazoval na své bezúhonné chování v průběhu trestu, když mj. byl pětikrát negativně testován. Má čtyř certifikáty z různých programů a rozhodně by neriskoval, že by o to měl přijít. Podle žalobce bylo vše postaveno na objektivní zodpovědnosti, nikoli na skutečnostech, které by dokazovaly jeho vinu. Žalobce se cítil nespravedlivě potrestán za něco, co neudělal.
4. V podání ze dne 2. 9. 2024 žalobce namítal, že mu v kázeňském řízení nebyla poskytnuta žádná obhajoba a že mu byla odepřena základní práva se hájit a vyvinít se z činu, který nezpůsobil. Poté zopakoval, což již uvedl ve své žalobě.
5. Podáním ze dne 17. 9. 2024 byl soud informován Mgr. Hanou Havelkovou, advokátkou, že žalobci byla rozhodnutím předsedy České advokátní komory ustanovena pro předmětné soudní řízení právní zástupkyně. K žalobním tvrzením doplnila, že žalovaná při odebrání vzorku nedodržela Metodický list ředitelky odboru zdravotní služby a vrchního ředitele pro penologii č. 2/10, o provádění monitoringu omamných a psychotropních látek ve Vězeňské službě ČR. Dále namítala, že obě kázeňská rozhodnutí neobsahují řádné odůvodnění, když se nezabývají zaviněním žalobce. Provedenými důkazy bylo zjištěno pouze to, že v moči žalobce byla nalezena návyková látka, ovšem pro závěr o spáchání kázeňského přestupku musí být prokázána i zaviněná konzumace návykové látky žalobcem. Ovšem v daném případě nebyl předložen přímý důkaz, že žalobce zakázanou látkou disponoval nebo ji vědomě požil. Dále bylo zástupkyní žalobce argumentováno, že žalovaná nezajistila důkazy k prokázání nevinu žalobce, neboť vzorek

moči nezadržela, aby mohl být podroben analýze DNA. Argumentovala povinností žalované zjistit náležitě skutkový a právní stav, neboť kázeňské řízení je svou povahou trestním řízením. V dané souvislosti poukázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 83/2014-34, a ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018-50, dále na § 47 odst. 1 ZVTOS, § 58 vyhlášky č. 345/1999 Sb. a § 3 správního řádu. Rovněž namítala, že žalobci nebylo umožněno se aktivně účastnit kázeňského řízení, jeho tvrzení byla zaznamenána jen stroze a nebylo mu umožněno se hájit, nebyly zajištěny a provedeny jím navržené důkazy, nebyly mu předloženy výsledky confirmace certifikované laboratoře, byť jejich předložení požadoval. Zástupkyně žalobce navrhla, aby soud zrušil napadené i prvostupňové rozhodnutí.

III.

Vyjádření žalované k žalobě a replika žalobce

6. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 11. 9. 2024 vyslovila přesvědčení, že kázeňské řízení proběhlo dostatečným způsobem a v rámci procesních pravidel, a dále že skutek byl dostatečně zjištěn a prokázán. Proto navrhla žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
7. Podle žalované žalobce měl po celou dobu řízení možnost využít svá práva. Žalobce si v průběhu řízení nezvolil zmocněnce. Opakovaně v průběhu kázeňského řízení využil svého práva vyjádřit se, ovšem jinou možnost uplatnění svých práv nevyužil, zvláště nenavrhla provedení žádného důkazu a neuvedl ani žádné skutečnosti, které by podpořily jeho obecné tvrzení, že nic neužil a muselo dojít ke kontaminaci moči. V rámci kázeňského řízení žalobce nepožadoval provedení testu DNA, pouze se zmínil, že tuto možnost projedná se svým advokátem.
8. S odkazem na předložený správní spis žalovaná argumentovala, že žalobce byl opakovaně poučen o riziku průniku omamných a psychotropních látek (dále též jen „OPL“) do věznice a kontaminace těmito látkami, dále že při odběru moči žalovaná postupuje dle schválené metodiky (zpracované v souladu s platným interním předpisem, kterým je nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 42/2022), jejíž dodržení vylučuje možnost kontaminace moči v průběhu jejího odběru. To žalobce nijak konkrétně nerozpíral, navíc podepsal protokol o provedení orientačního toxikologického vyšetření moči. Z pohledu žalované bylo spolehlivě zjištěno, že moč žalobce nebyla v průběhu odběru kontaminována, a tudíž žalobce musel metamfetamin požit, což bylo potvrzeno zprávou Toxikologické laboratoře oddělení soudního lékařství Nemocnice Sokolov OPL ze dne 18. 6. 2024. K otázce zavinění žalovaná uvedla, že postačí zavinění z nedbalosti vědomé či nevědomé. Vzhledem k opakovanému poučení žalobce o možnosti kontaminace návykovou látkou v průběhu jeho výkonu trestu odnětí svobody (dále též jen „VTOS“) má žalovaná za zřejmé, že žalobce musel o tomto riziku vědět.
9. Poté žalovaná na podporu své argumentace citovala z několika rozsudků správních soudů, zejména rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 4. 2014, č. j. 57 A 70/2012-88, který byl potvrzen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2014, č. j. 2 As 101/2014-26, dále z rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2021, č. j. 55 A 19/2020-44 a nakonec z rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 8. 2024, č. j. 55 A 55/2023-70. Rovněž připojila vyjádření vedoucího oddělení výkon vazby a trestu mjr. Bc. D. S., MBA, ze dne 4. 10. 2024.
10. Podáním ze dne 16. 10. 2024 žalobce (prostřednictvím své právní zástupkyně) předložil repliku na vyjádření žalované k žalobě. Žalobce nejprve trval na tom, že povinností

správních orgánů bylo prokázat bez důvodných pochybností buď to, že žalobce, ač obeznámen se zákazem plynoucím z § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS, návykovou látku sám konzumoval, nebo že si byl vědom, resp. si vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl být vědom toho, že návykovou látku konzumuje. Žalobce poté nesouhlasil s tvrzením žalované, že žalobce nepožadoval provedení testu DNA, neboť má za to, že od počátku kázeňského řízení nesouhlasil s tím, že by požil OPL, tvrdil, že muselo dojít ke kontaminaci jeho moči, a chtěl, aby vzorek moči byl zajištěn pro analýzu DNA. A konečně žalobce namítal, že žalovanou odkazovaná rozhodovací praxe správních soudů není přílehlavá. Naopak za přílehlavý žalobce považuje rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2022, č. j. 51 A 92/2021-118, ve kterém byl dle žalobce projednán obdobný případ.

IV.

Průběh řízení

11. Soud konstatuje, že žaloba směřující proti napadenému rozhodnutí byla podána včas, neboť zákonná lhůta dvou měsíců byla dodržena. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 3. 7. 2024 (tehdy jej žalobce osobně převzal, což stvrdil svým podpisem), přičemž předmětná žaloba byla soudu doručena dne 23. 8. 2024, tedy v otevřené zákonné lhůtě pro podání správní žaloby.
12. Soud dále konstatuje, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou (žalobce byl adresátem napadeného rozhodnutí, přičemž se napadeným rozhodnutím cítí být dotčen na svých právech), proti žalované, která je pasivně legitimována (žalované je přičitatelné jednání zástupce vedoucího OVVaT, který rozhodl o žalobcově stížnosti proti prvostupňovému rozhodnutí o kázeňském přestupku), po vyčerpání řádných opravných prostředků (žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí stížnost, o které bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím, proti kterému již nebylo odvolání přípustné) a obsahuje všechny požadované formální náležitosti. Soud tak mohl přistoupit k věcnému přezkoumání žaloby.
13. Žalobce sice vyjádřil nesouhlas s rozhodnutím o věci samé bez jednání, ovšem soud v posuzovaném případě shledal naplnění níže popsaného důvodu ve smyslu § 76 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), pro který soud zruší napadené rozhodnutí i bez nařízení jednání.

V.

Posouzení věci soudem

14. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. soud vycházel při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti, tj. vad ve smyslu § 76 odst. 2 s. ř. s. a dále vad, které by bránily přezkoumání napadeného rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS).
15. Poté, co soud v projednávané věci v mezích žalobních bodů přezkoumal napadené rozhodnutí, dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**.

16. Soud předesílá, že neprováděl dokazování, neboť pro posouzení projednávané věci mu plně postačovalo vyjít z obsahu správního spisu předloženého žalovanou. Správní spis byl soudu předložen toliko v kopii s vysvětlením, že originál je nedílnou součástí živého osobního spisu žalobce, který musí být kompletně k dispozici např. pro oprávněné instituce či pro případné přemístění vězně do jiné věznice. Správní spis obsahoval následující dokumenty: (i) záznam o kázeňském přestupku, (ii) rozhodnutí o uložení kázeňského trestu odsouzenému (tj. prvostupňové rozhodnutí), (iii) protokol o provedení orientačního toxikologického vyšetření moče, včetně poučení o riziku průniku OPL a kontaminace těmito látkami, (iv) toxikologické vyšetření a (v) napadené rozhodnutí. Současně žalovaná soudu doložila (i) metodiku orientačního testování na přítomnost omamných a psychotropních látek (OPL) z moči ve Věznici Ostrov, (ii) nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 42/2022, a (iii) vyjádření vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu ze dne 4. 10. 2024. Tyto listiny nebyly součástí správního spisu, tudíž je soud posoudil jako důkazní návrhy žalované, které ale pro nadbytečnost neprováděl.
17. Soud z předloženého správního spisu zjistil následující skutečnosti, které byly relevantní pro posouzení otázky důvodnosti žaloby.
18. Dne 11. 6. 2024 dozorce prap. D. G. sepsal záznam o kázeňském přestupku žalobce. V popisu skutku se uvádí, že *dne 11. 6. 2024 v 10:19 hodin v ošetřovně „H“ byl žalobce poučen o zákazu zneužívání OPL ve výkonu trestu a vyzván k odběru moči za účelem provedení orientačního toxikologického vyšetření na přítomnost omamných a psychotropních látek v těle. S pozitivním výsledkem na methamphetamin. Žalobce je podezřelý, že porušil § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS, která obsahuje zákaz vyrábět, přechovávat, konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky.* Bylo rovněž zaznamenáno následující vyjádření žalobce: *„Já jsem nic neužil“.*
19. Poté ve správním spisu následuje vyjádření odsouzeného (žalobce) před rozhodnutím o uložení trestu datované 28. 6. 2024, v němž se uvádí: *„Jsem si jistý, že jsem nic nevzal. Nikdy jsem ve výkonu trestu nic neužil. Musel někdo manipulovat s močí. Ano, je pravda, že jsem byl přítomen zapečetění zkumavky a podepsal jsem protokol o odběru. Advokát řeší možnost ověření DNA ze vzorku moči, budu si i podávat stížnost proti potrestání.“*
20. Následně dne 28. 6. 2024 vydala žalovaná shora zmíněné prvostupňové rozhodnutí o spáchání kázeňského přestupku. Ve výroku se uvádí: *„Dne 11. 6. 2026 v dopoledních hodinách měl pozitivní screening moči na zjištění přítomnosti návykových látek. Výsledek testu byl pozitivní na přítomnost methamphetaminu, bylo odesláno ke confirmaci. Kázeňský přestupek byl dostatečně prokázán vlastním zjištěním na místě prap. D. G. a následně potvrzenou confirmací v Nemocnici Sokolov. V záznamu o kázeňském přestupku se odsouzený vyjádřil: „já jsem nic neužil“. Svým jednáním odsouzený porušil jednu ze základních povinností odsouzených obsaženou § 28, odst. 3, písm. b) zákona č. 169/1999 Sb.“.* Proto byl žalobci uložen již zmíněný trest. V odůvodnění žalovaná nejprve uvedla, že podkladem pro rozhodnutí o uložení kázeňského trestu byly *„veškeré listinné materiály navrhovatele“* [které ovšem nebyly nijak specifikovány – pozn. soudu] a dále samotné vyjádření odsouzeného před uložení kázeňského trestu, které je odcitováno [jde o stejné vyjádření žalobce uvedené v předchozím bodu tohoto rozsudku – pozn. soudu]. Poté následuje dovětek, že žalobce ke svému vyjádření ještě dodal: *„chci upřesnit, že nikoho neobviňuji“*, a konstatování, že záznam o kázeňském přestupku a výsledek confirmace potvrzují zjištěné skutečnosti. Dále v rozhodnutí následuje odůvodnění kázeňského trestu, v rámci kterého

se mimo jiné konstatuje, že odsouzený byl kázeňsky pětikrát odměněn, nebyl kázeňsky potrestán, pětikrát je podchycen pozitivní poznatek, doposud projevoval motivaci ke změně, je zařazen do specializovaných programů zaměřených na riziko závislosti na návykových látkách a riziku opakování trestné činnosti. Přesto žalovaná s přihlédnutím k tomu, že se jednalo o porušení povinností, které jsou základem pro naplňování účelu VTOS, rozhodla o uložení kázeňského trestu v horní hranici kázeňské pravomoci speciálního pedagoga. Závěrem odůvodnění se do značné míry nesrozumitelně uvádí: „Odsouzený se ke spáchání kázeňského přestupku nepřiznal, ale nezpochybňuje a neodmítá tvrzení příslušně ke spáchanému kázeňskému přestupku i kázeňskému řízení“.

21. Žalobce podal dne 28. 6. 2024 proti prvostupňovému rozhodnutí stížnost, kterou odůvodnil: „Nesouhlasím s uložením trestu, nic jsem si nevzal.“.
22. Poté žalovaná napadeným rozhodnutím stížnost žalobce zamítla. Nejprve jen zopakovala, že podkladem pro rozhodnutí o uložení kázeňského trestu byly „*veškeré listinné materiály navrhovatele*“ a dále samotné vyjádření žalobce před uložením kázeňského trestu, které rovněž odcitovala, a dále že záznam o kázeňském přestupku a výsledek confirmace potvrzují zjištěné skutečnosti. Poté doplnila následující: „*Vzhledem k výše uvedenému, zvláště k výsledku laboratorního vyšetření akreditovanou laboratoří, kde byla prokázána látka ve vzorku moči odsouzeného, a tedy užití návykové látky v době, kdy byl ve VTOS, bylo spáchání kázeňského přestupku prokázáno, neboť dle ustanovení § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS je odsouzeným mimo jiné zakázáno: „konzumovat návykové látky“.*“ Závěrem žalovaná konstatovala, že uložením kázeňského trestu řešitel postupoval dle § 56 ZVTOS a byly respektovány pedagogické zásady, a že o výši a druhu trestu rozhoduje zaměstnanec s kázeňskou pravomocí a ta z jeho strany nebyla žádným způsobem překročena.
23. V projednávané věci je tedy předmětem soudního přezkumu napadené rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žalobcova stížnost proti prvostupňovému rozhodnutí o uložení kázeňského trestu žalobci za přestupek podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS, který měl žalobce spáchat tím, že porušil zákaz konzumovat jiné návykové látky podle § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS. Na jedné straně měly orgány vykonávající kázeňskou pravomoc nad odsouzenými za dostatečně prokázané spáchání kázeňského přestupku tím, že byl žalobce pozitivně testován na přítomnost návykové látky (metamfetaminu) v jeho moči, přičemž pozitivní výsledek testu byl následně potvrzen akreditovanou laboratoří. Na druhé straně žalobce od počátku v kázeňském řízení tvrdil, že žádnou zakázanou látku neužil ani v tomto případě, ani nikdy předtím. V žalobě žalobce zejména namítal, že muselo dojít ke kontaminaci jídla, pití nebo k záměně jeho biologického vzorku, dále že žalovaná věznice nevedla dokazování k tomu, zda žalobce skutečně návykovou látku užil a zda si to zavinil sám, on si nebyl užití návykové látky vědom.
24. Soud ve svém posouzení vyšel zejména z následující relevantní právní úpravy a relevantní soudní judikatury.
25. Podle § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS *je odsouzenému zakázáno konzumovat návykové látky.*
26. Podle § 46 odst. 1 ZVTOS *je kázeňským přestupkem zaviněné porušení zákonem stanovené povinnosti během výkonu trestu.*
27. V § 47 odst. 1 ZVTOS se stanovuje, že *lze kázeňský trest uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo*

zmírňují a na podporu svých tvrzení navrhnout provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě.

28. Podle § 52 odst. 1 ZVTOS má odsouzený právo do 3 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podat proti němu stížnost. Odkladný účinek má jen stížnost proti uložení kázeňského trestu propadnutí věci.
29. Kázeňské řízení odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody nepodléhá správnímu řádu, s výjimkou základních zásad činnosti správních orgánů regulovaných v § 2 až 8 správního řádu (viz § 47 odst. 1 věta první a § 76 odst. 1 ZVTOS, § 58 odst. 1 a 5 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, též srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018-50, bod 14). Podle § 3 správního řádu platí, že *nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.* V kázeňském řízení je proto žalovaná věznice povinna i bez návrhu zjišťovat všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch odsouzeného (který byl obviněn z kázeňského přestupku) a náležitě zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
30. Ustálenou judikaturu k požadavkům na rozhodnutí o kázeňském trestu odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody shrnul Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 31. 3. 2022, č. j. 4 As 303/2021-35, bod 27 následovně: „Krajský soud v napadeném rozsudku rovněž správně odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1785/08, v němž se uvádí, že „na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné např. s rozhodnutím správního orgánu nebo soudu. V kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase.“ Na druhou stranu ovšem těmito důvody nelze ospravedlnit libovůli při rozhodování o kázeňských trestech, které začasť velmi intenzivně zasahují do právní sféry odsouzeného. Je tedy třeba trvat na tom, aby při veškeré neformálnosti a stručnosti rozhodnutí žalované obsahovalo základní důvody, proč bylo rozhodnuto určitým způsobem, zejména ovšem vypořádání námitek uplatněných odsouzeným při projednání kázeňského přestupku (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 As 309/2018-34).“ [všechna podtržení v citacích uvedených v tomto rozsudku byla doplněna soudem].
31. K požadavku na náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného včetně jeho zavinění se vyslovil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 10. 11. 2021, č. j. 8 As 143/2020-37, bod 16 následovně: „Z § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu vyplývá požadavek na náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného včetně jeho zavinění. Nutnost prokázání viny odsouzeného jako podmínky pro uložení kázeňského trestu stanoví rovněž § 58 řádu výkonu trestu [tj. již zmíněná vyhláška č. 345/1999 Sb. – pozn. soudu], který též obsahuje podrobnosti projednávání kázeňského přestupku. Odpovědnost za náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného přitom nese správní orgán, který o uložení kázeňského trestu rozhoduje. Dle § 3 správního řádu je povinností správního orgánu postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán ukládající kázeňský trest tedy nese odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně i odpovědnost za nesplnění této povinnosti (rozsudek NSS č. j. 9 As 338/2018-50, bod 14 a další tam uvedené rozsudky NSS).“
32. K otázce zavinění se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018-50, bod 13 následovně: „Zákon o výkonu trestu nestanoví, o jakou formu zavinění se v případě kázeňského přestupku jedná. Pouze obecně zakotvuje požadavek

zaviněného porušení povinnosti, pořádku či kázně. Vzhledem k povaze kázeňského přestupku se dle judikatury Nejvyššího správního soudu nabízí analogické použití právních předpisů upravujících podmínky odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudky ze dne 22. 2. 2017, sp. zn. 6 As 303/2016 - 37, a ze dne 5. 12. 2014, sp. zn. 2 As 101/2014 - 26). Takovému postupu nasvědčuje i § 55 odst. 1 zákona o výkonu trestu, podle něhož se uložením kázeňského trestu vyřizují též jednání, která mají znaky přestupků, pokud byly spáchány během výkonu trestu. Podle § 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který byl platný v době jednání zakládajícího odpovědnost, postačí k odpovědnosti za přestupek zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Na toto pojetí zavinění ostatně navázal i současný zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (viz § 15 odst. 1). K odpovědnosti za kázeňský přestupek tak postačuje zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.“ V tomtéž rozsudku Nejvyšší správní soud rovněž uvedl následující: „Nejvyšší správní soud si plně uvědomuje obtížné postavení správních orgánů vykonávajících kázeňskou pravomoc nad odsouzenými, jakož i specifika daného řízení zakončeného žalobou napadeným rozhodnutím. Je mu znám též konstantní názor Ústavního soudu, že na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné s rozhodnutími správních orgánů nebo soudů, neboť v kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase (viz např. usnesení ze dne 21. 10. 2008, č. j. I. ÚS 1785/08, nebo ze dne 4. 2. 2010, č. j. II. ÚS 3239/09). Jak však dále vyplývá z výše uvedené judikatury Ústavního soudu (jakož i z judikatury Nejvyššího správního soudu), i v takových řízeních je povinností správního orgánu náležitě zjistit skutečný stav věci, resp. řádně odůvodnit přijaté závěry (vedle výše uvedené judikatury viz např. nález Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 32/08 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 83/2013 - 34, nebo ze dne 20. 2. 2015, č. j. 5 As 89/2014 - 25).“ (srov. bod 18 cit. rozsudku).

33. Z citované judikatury Nejvyššího správního soudu je patrné, že ačkoli správní soudy při přezkumu rozhodnutí o uložení kázeňských trestů odsouzeným dle ZVTOS nemají klást přepjaté požadavky z hlediska jejich formálních a obsahových náležitostí, neboť je z povahy věci nelze zcela srovnávat s rozhodnutími jiných správních orgánů (příp. soudů), tak i takováto méně formální rozhodnutí o uložení kázeňských trestů musí plnit elementární požadavky na přezkoumatelnost odůvodnění rozhodnutí. Těmito elementárními požadavky je jednak srozumitelnost rozhodnutí, jednak dostatečné odůvodnění v rozhodnutí přijatých závěrů, které musejí mít oporu v náležitě zjištěném skutkovém stavu věci a musí vypořádávat námitky uplatněné odsouzeným při projednání kázeňského přestupku.
34. Ačkoli soud respektuje důvody, pro které se obecně připouští nižší nároky na formální i obsahovou stránku rozhodnutí o kázeňském přestupku, než jak je tomu u standardního správního rozhodnutí, přesto musí v každém jednotlivém případě posoudit, zda odůvodnění napadeného rozhodnutí o spáchání kázeňského přestupku a uložení kázeňského trestu ob stojí z hlediska elementárních požadavků na přezkoumatelnost rozhodnutí. V situaci, kdy zákonodárce podrobil rozhodnutí o vybraných kázeňských trestech udělených odsouzeným během VTOS soudnímu přezkumu, nesmí jít benevolentnost soudu z hlediska požadavků na odůvodnění rozhodnutí ukládajícího kázeňský trest odsouzenému za hranice zachování práva odsouzeného na spravedlivý proces v řízení o kázeňském přestupku.
35. Soud se proto i v nyní projednávané věci zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, resp. prvostupňového rozhodnutí o uložení kázeňského trestu. Dle ustálené

judikatury z hlediska soudního přezkumu představují prvostupňové a odvolací rozhodnutí jeden celek (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS). Žalobce poté, co mu byla ustanovena právní zástupkyně, namítal nepřezkoumatelnost spočívající v tom, že obě kázeňská rozhodnutí neobsahují řádné odůvodnění, neboť se nezabývají zaviněním žalobce. Navíc soud je povinen se otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí vždy zabývat i z úřední povinnosti, byť pouze v omezeném rozsahu. K tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2021, č. j. 2 Afs 270/2019-36, ve kterém se konstatuje, že „*krajský soud je oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení, i když tyto nebyly žalobcem výslovně namítány, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-4, publ. pod č. 2288/2011 Sb. NSS).*“.

36. V otázce naplnění objektivní stránky skutkové podstaty kázeňského přestupku podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS soud považuje posouzení žalované za dostačující. Být je třeba připustit, že odůvodnění obou rozhodnutí je velice stručné a strohé (a místy na hranici srozumitelnosti), jsou z něj patrné důvody, pro které žalovaná dospěla k závěru o naplnění objektivní stránky skutkové podstaty předmětného kázeňského přestupku, tudíž v této části je napadené rozhodnutí přezkoumatelné.
37. Soud souhlasí s žalovanou, že v přezkoumávaném kázeňském řízení bylo dostatečně prokázáno, že v moči žalobce byla zjištěna zakázaná návyková látka. Žalobce sice v průběhu kázeňského řízení namítal, že *někdo musel manipulovat s močí*, ovšem toto své tvrzení nijak neupřesnil, ani neučinil žádné důkazní návrhy. Navíc výslovně připustil, že *byl přítomen zapečetění zkumavky a podepsal protokol o odběru*. Jelikož žalobce k namítané manipulaci se vzorkem moči nic konkrétního netvrdil, neměly správní orgány důvod cokoli dalšího v tomto ohledu prošetřovat či v odůvodnění svých rozhodnutí uvádět. To platí zvláště v situaci, kdy žalobce výslovně potvrdil, že vzorek moči, v němž byla orientačně zjištěna přítomnost zakázané látky, byl v jeho přítomnosti zapečetěn a žalobce i podepsal protokol o odběru, aniž jakékoli pochybení při odběru vzorku a jeho následném zapečetění namítal. Pokud žalobce netvrdil myslitelnou verzi reality nasvědčující záměně vzorku a jeho kontaminaci, neměla žalovaná důvod závěr o přítomnosti zakázané látky ve vzorku moči dále ověřovat. Pro závěr o konzumaci zakázané látky, a tedy pro naplnění objektivní stránky skutkové podstaty kázeňského přestupku, stačilo zjištění o přítomnosti zakázané látky v moči žalobce. Doplněné žalobní tvrzení o tom, že žalovaná při odebrání vzorku nedodržela Metodický list ředitelky odboru zdravotní služby a vrchního ředitele pro penologii č. 2/10, bylo natolik obecné, že se jím soud nemohl blíže zabývat. Soudu totiž nepřísluší, aby za žalobce domýšlel či upřesňoval jeho žalobní tvrzení.
38. Pokud žalobce v žalobě namítal neuchovávání vzorku moči pro případný rozbor DNA, soud uvádí, že tento postup žalované nemohl negativně ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí. Rozhodný byl rozsah skutkových zjištění správních orgánů nutných pro přijetí závěru o přítomnosti zakázané látky v moči žalobce, o nichž v posuzovaném případě nevznikly pochybnosti, a to na základě orientační zkoušky a následného potvrzení laboratorním vyšetřením vzorku. Ověření výsledků tohoto zkoumání rozbořem DNA v posuzované věci nebylo zapotřebí, protože žalobce netvrdil žádnou konkrétní verzi skutkové reality zpochybňující postup odběru, zkoumání a dispozice se vzorkem jeho moči. Proto neuchování vzorku moči žalovanou nepředstavuje procesní vadu způsobující nezákonnost napadeného rozhodnutí. Ani prvostupňové, ani napadené rozhodnutí se sice k otázce neuchování vzorku moči pro případný rozbor DNA nevyjadřuje, ovšem to samo

o sobě nemůže způsobit nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť žalobce skutečně v průběhu kázeňského řízení požadavek na uchování moči pro účely DNA nevnesl, pouze sdělil, že „advokát řeší možnost ověření DNA“ (správní spis neobsahuje žádný záznam o tom, že by žalobce požadoval uchování vzorku své moči pro účelu testu DNA, a ani v žalobě žalobce neuvedl v tomto ohledu žádná konkrétní tvrzení). Proto žalovaná nebyla povinna se k této otázce explicitně vyjadřovat.

39. Ovšem závěr o spáchání kázeňského přestupku žalobcem mohl být opodstatněný pouze tehdy, bylo-li by zjištěno, že žalobce návykovou látku požil zaviněně a naplnil tak i subjektivní stránku skutkové podstaty kázeňského přestupku. Z výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu plyne analogické použití § 15 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „*přestupkový zákon*“), dle kterého *k odpovědnosti za kázeňský přestupek postačuje zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění*. Jelikož § 46 odst. 1 ZVTOS úmyslné zavinění nevyžaduje, postačí zavinění z nedbalosti. Podle § 15 odst. 3 písm. b) přestupkového zákona je *přestupek spáchán z nevědomé nedbalosti, jestliže pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl*. I judikatura správních soudů dospěla k závěru, že „[k] odpovědnosti za kázeňský přestupek tak postačuje zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. V případě porušení zákazu konzumovat návykové látky zákon o výkonu trestu úmyslné zavinění nevyžaduje, postačí tedy zavinění z nedbalosti.“ (srov. např. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 338/2018-100, bod 13).
40. Žalovaná tudíž byla povinna prokázat bez důvodných pochybností minimálně to, že žalobce vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl vědět, že musí být zvýšeně opatrný při jakékoli konzumaci ve věznici, neboť konzumovaná potravina může obsahovat zakázanou látku. Závěr o zavinění žalobce byla žalovaná povinna přezkoumatelně v rozhodnutí odůvodnit (alespoň stručně vzhledem k právnímu režimu kázeňského trestání odsouzených). Tomuto požadavku ovšem žalovaná ani v prvostupňovém, ani v napadeném rozhodnutí nedostála.
41. Soud konstatuje, že ani v prvostupňovém, ani v napadeném rozhodnutí není jediná zmínka o naplnění subjektivní stránky kázeňského přestupku, tedy o tom, že se zakázaná látka dostala do těla žalobce zaviněně, byť i jen jeho nevědomou nedbalostí. Poprvé se žalovaná vyjadřuje k zavinění žalobce až ve vyjádření k žalobě, kde argumentuje, že žalobce byl opakovaně poučen o riziku průniku omamných a psychotropních látek do věznice a o riziku kontaminace těmito látkami, a že postačí zavinění z nedbalosti vědomé či nevědomé, přičemž právě s ohledem na opakované poučení žalobce o možnosti kontaminace návykovou látkou v průběhu jeho výkonu trestu odnětí svobody je podle žalované zřejmé, že žalobce musel o tomto riziku vědět.
42. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu správní soudy při posouzení přezkoumatelnosti správního rozhodnutí nepřihlížejí k argumentaci správních orgánů, pokud byla vznesena poprvé až v řízení před správními soudy. Nejvyšší správní soud v již opakovaně zmiňovaném rozsudku č. j. 9 As 338/2018-50, v bodu 16 konstatoval setrvale judikovaný právní názor, že „[d]ůvody, pro které bylo vydáno rozhodnutí, musí správní orgán vtělit do jeho odůvodnění, a nikoliv je doplňovat v řízení před správními soudy (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2013, č. j. 8 Afs 58/2012 - 44, ze dne 10. 2. 2016, č. j. 4 As 207/2015 - 107, ze dne 24. 9. 2014, č. j. 8 Afs 34/2013 - 68, ze dne 3. 3. 2016,

č. j. 7 Azs 322/2015 - 43 atp.)“. Dále platí, že ani správní soud nemůže nahradit či podstatně doplnit odůvodnění rozhodnutí správního orgánu vlastním odůvodněním. Správní soudnictví je založeno na principu kasačním, což znamená, že správní soud nemůže správní rozhodnutí měnit ani nahrazovat vlastním rozhodnutím, nýbrž ho může pouze zrušit a věc vrátit správnímu orgánu k dalšímu řízení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2016, č. j. 7 Azs 322/2015-43).

43. Soud připouští, že se žalobce hájil jen tím, že zakázanou látku vědomě nepožil, aniž by nabídl nějakou verzi skutkové reality, jak se zakázaná látka do jeho těla bez jeho vědomí dostala. Za této situace by postačovalo, aby správní orgány prokázaly ve vztahu k subjektivní stránce kázeňského přestupku, že žalobce byl poučen o tom, že musí být zvýšeně opatrný při jakékoli konzumaci ve věznici, a že nebyly zjištěny ani žalobcem tvrzeny okolnosti opatření a užití zakázané látky. Soud v dané souvislosti odkazuje na judikaturu správních soudů, podle níž platí, že pokud odsouzený popře vědomé požití nedovolené látky, aniž přednese vlastní skutkovou verzi o nevědomém požití, která není na první pohled zcela nepravděpodobná, je jeho zavinění prokázáno (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2023, č. j. 9 As 36/2021-33, bod 21). Jak již soud uvedl výše, žalovaná ovšem ani v napadeném rozhodnutí ani v prvostupňovém rozhodnutí v tomto ohledu neuvedla ničeho. Soud tak nemohl přezkoumat, zda žalobce skutečně byl náležitě poučen o tom, že do věznice pronikají zakázané látky, a proto měl být zvlášť opatrný a věnovat zvýšenou pozornost riziku možné kontaminace konzumovaných potravin zakázanou látkou, resp. že žalobce nezachoval míru opatrnosti, která by odpovídala poučení, jehož se mu dostalo.
44. Z právě popsanych důvodů soud v tomto konkrétním případě učinil závěr, že napadené rozhodnutí (ani ve spojení s prvostupňovým rozhodnutím) není přezkoumatelné, a to pro nedostatek důvodů v otázce naplnění subjektivní stránky kázeňského přestupku, tj. zavinění žalobce.
45. Soud dodává, že odkazy žalované (učiněné ve vyjádření k žalobě) na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 4. 2014, č. j. 57 A 70/2012-88, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2014, č. j. 2 As 101/2014-26, rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2021, č. j. 55 A 19/2020-44, bod 15, a rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 8. 2024, č. j. 55 A 55/2023-70, nijak nevyvracejí finální závěr soudu o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
46. Vzhledem k tomu, že soud dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, což je důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí, pouze ve stručnosti ke zbývajícím žalobním námitkám uvádí, že byly formulovány jen obecně, přičemž soud neshledal, že by žalobci nebylo umožněno se aktivně účastnit kázeňského řízení a že by mu nebylo umožněno se hájit. Obsah správního spisu tomu nenasvědčuje. Ze správního spisu rovněž neplyne, že by žalobce učinil konkrétní důkazní návrhy, tudíž soud nepřisvědčil obecně formulované námitce, že nebyly zajištěny a provedeny žalobcem navržené důkazy. Stejně tak ze správního spisu neplyne, že by žalobce požadoval předložení výsledků confirmace certifikované laboratoře a že by mu žalovaná takové výsledky odmítla předložit.

VI.

Rozhodnutí soudu

47. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud výrokem I. tohoto rozsudku zrušil napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro vadu řízení dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť napadené rozhodnutí shledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalované k dalšímu řízení, v němž je žalovaná vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Soud přitom nepřistoupil ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, aby žalované zůstala možnost jí vytčenou vadu řízení odstranit v druhostupňovém stádiu řízení, setrvá-li žalovaná i po novém posouzení na tom, že žalobce prokazatelně naplnil všechny znaky kázeňského přestupku.
48. V dalším řízení bude třeba, aby žalovaná, bude-li mít za to, že byly náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina žalobce, náležitě odůvodnila své rozhodnutí, a to rovněž ve vztahu k naplnění subjektivní stránky kázeňského přestupku, tj. zavinění žalobce ve vztahu k předmětnému skutku. Vzhledem k tomu, že jde o řízení o správním trestání, musí žalovaná vypořádat i námitky žalobce uplatněné poprvé až v soudním řízení správním, jakož i všechny případně žalobcem vznesené námitky v průběhu dalšího řízení (srov. druhá právní věta usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015-71, č. 3577/2017 Sb. NSS). Soud opětovně akcentuje, že zcela postačí, když žalovaná stručně vyloží základ svých úvah vztahujících se k podstatě případných námitek žalobce.
49. *Obiter dictum* soud v obecné rovně opakuje svůj apel na žalovanou (dříve vyslovený např. v rozsudku ze dne 4. 2. 2025, č. j. 57 A 9/2024-72, jímž rovněž zrušil rozhodnutí žalované ve věci uložení kázeňského trestu pro nepřezkoumatelnost), aby žalovaná více dbala na formální správnost, srozumitelnost a řádné odůvodnění svých rozhodnutí ve věci kázeňských přestupků odsouzených. Každé takové rozhodnutí by mělo být označeno jako rozhodnutí a obsahovat určitý a srozumitelný výrok (popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání, právní kvalifikace skutku, vyslovení viny, forma zavinění, druh a výměra správního trestu) a odůvodnění, příp. poučení o opravném prostředku, pokud ho proti rozhodnutí lze podat, s údajem, zda má opravný prostředek odkladný účinek. Ve výrokové části rozhodnutí žalovaná musí uvést, o čemž a jak rozhodla a podle jakých právních ustanovení, dále označit odsouzeného a správní orgán, který rozhodnutí vydal. Rozhodnutí musí obsahovat číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. V odůvodnění musí žalovaná uvést, postačí stručně a v základu, jednak důvody, proč rozhodla tak, jak rozhodla, zejména z čeho dovodila, že se odsouzený dopustil kázeňského přestupku (skutkově i právně, a to z hlediska naplnění objektivní i subjektivní stránky kázeňského přestupku) vymezeného ve výroku rozhodnutí, jednak vypořádání návrhů a námitek odsouzeného. Uvedení popsanych základních náležitostí v rozhodnutí nemůže působit žalované žádné citelné zdržení při rozhodování o kázeňských přestupcích odsouzených, neboť žalovaná může snadno uzpůsobit svou praxi těmto požadavkům, např. přizpůsobením používaných vzorů či formulářů.

VII.

Náklady řízení

50. O nákladech řízení soud rozhodl výrokem II. tohoto rozsudku podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu nákladů ten účastník, který byl v řízení plně úspěšný. Žalovaná nebyla v řízení úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Plně

procesně úspěšnému žalobci tak náleží náhrada nákladů řízení, kterou soud určil následovně.

51. Žalobce byl soudem osvobozen od zaplacení soudního poplatku. Žalobce byl v řízení právně zastoupen, neboť v průběhu soudního řízení právní zastoupení žalobce převzala Mgr. Hana Havelková, a to na základě rozhodnutí předsedy České advokátní komory ze dne 9. 9. 2024 o určení advokáta podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“). Ve zmíněném rozhodnutí se pak uvádí, že bude-li žadateli (tj. žalobci) náhrada nákladů řízení spočívající v odměně advokáta přiznána, náleží tato odměna advokátovi.
52. Soud za účelně vynaložené náklady, které byly nezbytné k dosažení úspěchu žalobce v řízení, považoval odměnu právního zástupce určenou podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024. Podle čl. II. vyhlášky č. 258/2024 Sb., kterou se s účinností od 1. 1. 2025 novelizoval advokátní tarif a mj. došlo k navýšení mimosmluvní odměny za poskytování právních služeb, platí, že *za právní služby poskytnuté přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky přísluší advokátovi odměna podle advokátního tarifu ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky*. V předmětném případě byly všechny úkony právní služby poskytnuty před 1. 1. 2025.
53. Soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu, a to (i) převzetí právního zastoupení, a (ii) doplnění žaloby ze dne 17. 9. 2024. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3 100 Kč ($2 \times 3\,100 = 6\,200$ Kč). Náhradu hotových výdajů pak dle § 13 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon ($2 \times 300 = 600$ Kč). Zástupkyně žalobce soudu doložila, že je plátcem DPH, a proto soud přiznanou částku odměny navýšil o DPH v zákonné výši, tj. o částku 1 428 Kč (21 % z 6 800 Kč). Celkem tedy náklady na právní zastoupení žalobce činily 8 228 Kč.
54. Soud naopak nepřiznal odměnu za zástupkyní žalobce nárokový úkon označený jako „*náhled do spisu*“, neboť se nejedná o samostatný úkon právní služby, ale o součást úkonu právní služby spočívajícího v převzetí a přípravě zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2008, č. j. 5 Azs 33/2008-40). Soud dále nepovažoval za účelně vynaložený náklad sepsání repliky ze dne 16. 10. 2024, neboť ta nepřinesla žádné nové právní argumenty a její podstatnou část tvořila citace z rozsudku jiného krajského soudu.
55. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalované určeno platební místo podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s § 64 s. ř. s. Lhůta k plnění nákladů řízení byla stanovena podle § 160 odst. 1 *in fine* o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. s přihlédnutím k možností žalované tuto platbu realizovat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 4. listopadu 2025

JUDr. Veronika Burianová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.